

An ninh hàng hải trong chính sách “Hành động hướng Đông” của Ấn Độ¹

Maritime security in India's Act East policy

Phạm Thủy Nguyên^{1*}
Pham Thuy Nguyen^{*}

*Viện Nghiên cứu Ấn Độ và Tây Nam Á, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam
Vietnam Institute for Indian and Southwest Asian Studies, Vietnam Academy of Social Sciences*

(Ngày nhận bài: 27/10/2023, ngày phản biện xong: 28/10/2023, ngày chấp nhận đăng: 05/11/2023)

Tóm tắt

An ninh hàng hải là một trong những trọng tâm của chính phủ Ấn Độ. Là một trong những cường quốc về hàng hải của khu vực, Ấn Độ là quốc gia trung tâm trong vùng biển Ấn Độ Dương. Trong những năm gần đây, trong bối cảnh biến đổi địa chính trị và thế giới, nước này cũng quan tâm tới khu vực biển Đông. Bài viết thông qua các chính sách và tài liệu của chính phủ Ấn Độ cùng các nhà nghiên cứu quốc tế, làm rõ quan tâm về an ninh hàng hải của Ấn Độ trong lĩnh vực an ninh và kinh tế; cũng như chiến lược hàng hải của nước trong chính sách “Hành động hướng Đông”.

Từ khóa: an ninh hàng hải; Ấn Độ; chính sách “Hành động hướng Đông”.

Abstract

One of the Indian government's priorities is maritime security. India occupies a central position in the Indian Ocean as one of the maritime powers of the region. This nation has also given South China Sea more attention recently, under the changes in regional and global landscape. The article clarified India's marine security in the domains of economics and security, as well as the nation's maritime strategy in the Act East policy, through analysing research of international scholars and policies as well as official documents.

Keywords: Maritime security; India; Act East Policy.

1. Giới thiệu

An ninh hàng hải đối với Ấn Độ là một phần trong an ninh quốc gia của nước này, bên cạnh an ninh trên bộ. Là quốc gia lớn nhất trong khu vực Nam Á và có ảnh hưởng lớn trong khu vực, Ấn Độ cũng là nhân tố quan trọng trong đảm bảo

an ninh tại khu vực Ấn Độ Dương. Bên cạnh Ấn Độ Dương, Ấn Độ ngày càng quan tâm nhiều hơn tới khu vực biển Đông, thể hiện rõ ràng với sự chuyển biến từ chính sách “Hướng Đông” (LEP) sang chính sách “Hành động hướng Đông” (AEP).

*Tác giả liên hệ: Phạm Thủy Nguyên

Email: nguyenpham198@gmail.com

¹ Bài viết thuộc đề tài nghiên cứu cấp cơ sở “Hợp tác an ninh hàng hải trong chính sách Hành động Hướng Đông của Ấn Độ” năm 2023 do ThS. Phạm Thủy Nguyên là chủ nhiệm; Viện Nghiên cứu Ấn Độ và Tây Nam Á chủ trì

Bài viết đề cập đến vấn đề an ninh hàng hải đối với Ấn Độ, và những diễn biến mới trong AEP của nước này.

2. Hàng hải trong chiến lược của Ấn Độ

Theo Czeslaw Dyzcz và cộng sự, vai trò của hàng hải đối với một quốc gia được xét trên các phương diện an toàn, an ninh và phòng thủ. An ninh hàng hải được đề cập trong nhiều nghiên cứu trong lịch sử [6]. Alfred Thayer Mahan đề cập về ba yêu cầu và sáu điều kiện chính, bao gồm: ba yêu cầu là sản xuất, vận chuyển và thuộc địa; sáu điều kiện chính là vị trí địa lý, hình thể tự nhiên, phạm vi lãnh thổ, số lượng dân cư, đặc điểm của người dân và đặc điểm của chính phủ [1]. Các đặc điểm này được hình thành từ cuối thế kỷ XIX, theo khái niệm về sức mạnh biển, đã hệ thống hóa triển vọng hàng hải của một quốc gia. Ngày nay, đối với các quốc gia giáp biển, những yêu cầu và điều kiện này sẽ tạo thành những yếu tố quan trọng và hỗ trợ cho sức mạnh toàn diện của quốc gia. Ngay cả khi tất cả những yếu tố này là một thực tế, quốc gia sẽ vẫn là một quốc gia không hoàn thiện, một thực thể thiếu sót trong khía cạnh biển nếu tâm lý của người dân không bắt nguồn từ biển. Trong giai đoạn 2007-2015, sự trỗi dậy liên tục của Trung Quốc và sự can thiệp ngày càng tăng vào phạm vi ảnh hưởng được cho là của Ấn Độ đã thúc đẩy Ấn Độ sửa đổi học thuyết trước đây của mình để giải quyết những thách thức nổi lên từ năng lực quân sự ngày càng tăng của Trung Quốc. Học thuyết hàng hải gần đây nhất của Ấn Độ đã được cập nhật vào năm 2015, với sự nhấn mạnh rõ ràng vào việc trở thành “kẻ mạnh” trong khu vực và chống lại sự hiện diện ngày càng tăng của Trung Quốc tại khu vực Ấn Độ Dương- Thái Bình Dương.

Tham mưu trưởng Hải quân Ấn Độ, RK Dhowan, lập luận rằng “sự thay đổi trong thế giới quan từ Châu Âu-Đại Tây Dương sang trọng tâm là Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương và việc tái định vị tư thế kinh tế và quân sự đối với Châu

Á đã dẫn đến những thay đổi đáng kể về kinh tế, chính trị và xã hội trong IOR và đã tác động rõ rệt đến môi trường hàng hải của Ấn Độ” [8]. Tài liệu năm 2015 là lần đầu tiên Ấn Độ sử dụng thuật ngữ “Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương”. Quá trình chuyển đổi từ Châu Á-Thái Bình Dương sang Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương cho thấy vai trò trung tâm được nâng cao của Ấn Độ đối với chính trị khu vực. Ban đầu, Hoa Kỳ và các quốc gia thuộc Liên minh Châu Âu tìm kiếm các đồng minh khu vực để bảo vệ lợi ích của các quốc gia này ở khu vực này, trong khi Ấn Độ cần các đồng minh mạnh mẽ để duy trì vai trò “hòa bình”. Hiện nay, Ấn Độ cố gắng áp dụng một chính sách quốc phòng độc lập hơn .

Christian Bueger nhận định an ninh hàng hải có thể được hiểu trong mối quan hệ của nó với các khái niệm khác, như an toàn hàng hải, sức mạnh biển, nền kinh tế xanh và khả năng phục hồi. Việc nghiên cứu các mối đe dọa hàng hải và những yêu sách chính trị khác nhau dẫn đến những phát hiện lợi ích chính trị và ý thức hệ khác nhau. Lý thuyết hiện thực về an ninh cho phép nghiên cứu các chủ thể thực sự làm gì khi họ tuyên bố tăng cường an ninh hàng hải, từ đó, lập bản đồ an ninh hàng hải [7].

Những mối quan tâm hàng hải quan trọng đối với Ấn Độ được đề cập trong văn bản “*Đảm bảo an ninh trên biển: Chiến lược an ninh hàng hải của Ấn Độ*” [9] đề cập tới lợi ích quốc gia về hàng hải của nước này bao gồm:

- Bảo vệ chủ quyền và lãnh thổ của Ấn Độ chống lại các mối đe dọa trong môi trường hàng hải.
- Tăng cường an toàn và an ninh của người dân, tàu thuyền, hoạt động đánh cá, thương mại, cung cấp năng lượng, và các nguồn tài nguyên trên khu vực hàng hải.
- Theo đuổi hòa bình, ổn định và an ninh trong khu vực hàng hải của Ấn Độ và láng giềng và các khu vực lợi ích hàng hải

- Giữ gìn và bảo vệ các lợi ích quốc gia trong khu vực hàng hải.

2.1. Vai trò an ninh

Chính phủ Ấn Độ rất coi trọng an ninh biển. Trong đó, Ấn Độ Dương là vị trí chiến lược của quốc gia này. Ấn Độ Dương là một khu vực kinh tế và chiến lược quan trọng, rất quan trọng đối với các cam kết ngoại giao, quân sự và khu vực của nước này. Điều này thể hiện trong các chiến lược hàng hải thay đổi theo từng thời kỳ. Trong lịch sử, Ấn Độ Dương là một khu vực quan trọng để thu hút sự tham gia và quan tâm của Delhi do nó cấu thành cả khu vực lân cận trực tiếp và mở rộng của New Delhi, nơi có khả năng tác động đến môi trường an ninh của Ấn Độ Dương[2][11][12]. Do đó, một Ấn Độ Dương an toàn và ổn định là trọng tâm đối với môi trường an ninh của New Delhi. Ấn Độ có vị trí chiến lược ở Ấn Độ Dương và coi mình là một bên tham gia an ninh và khu vực quan trọng.

Những năm gần đây, trong bối cảnh Trung Quốc gia tăng sự hiện diện tại khu vực Ấn Độ Dương và liên tục hiện đại hóa và mở rộng lực lượng hải quân để bảo vệ lãnh thổ có chủ quyền, Ấn Độ cũng mở rộng phạm vi hoạt động của mình ở khu vực Biển Đông, khu vực mà bản thân Ấn Độ đã trở thành một nhân tố quan trọng trong chính sách đối ngoại của nước này. Sự tăng cường hiện diện của Trung Quốc quanh các quốc gia láng giềng của Ấn Độ như Sri Lanka, Maldives... tác động tới sự mở rộng hoạt động của Ấn Độ qua khu vực biển Đông, cũng là vùng biển trong mối quan tâm của Trung Quốc.

2.2. Vai trò kinh tế

Hiện nay, 90% giá trị thương mại thế giới đi qua các tuyến giao thông trên biển (SLOCs). Trong đó, tại biển Đông, hàng năm giá trị hàng hóa lưu thông qua khu vực này ở mức 5,3 nghìn tỷ USD [4]. Do thương mại đường biển ảnh hưởng to lớn đối với các nền kinh tế quốc gia, một cuộc chạy đua toàn cầu để tuyên bố chủ quyền và kiểm soát các vùng biển/đại dương

khác nhau đã trở nên khốc liệt hơn trong những năm qua. Hơn nữa, trong bối cảnh địa-chính trị hiện nay, yêu cầu tuân thủ luật pháp quốc tế hiện hành liên quan đến các vùng biển, khu kinh tế, các tuyến giao thông trên biển càng có tầm quan trọng.

Biển Đông cũng nằm trong quan tâm của Ấn Độ, xét về an ninh quốc gia và lợi ích kinh tế. Saul Cohen nhấn mạnh sức mạnh của các cường quốc phụ thuộc vào hàng hải Châu Âu và Châu Á, và đề cập tới vai trò thống trị của Ấn Độ trong khu vực Nam Á [16]. Khu vực biển Thái Bình Dương, và các kênh đào quan trọng kết nối các vùng biển Nam Á, Tây Á với Châu Âu, mật độ tàu thuyền đi lại khiến khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương trở thành vùng kinh tế tiềm năng trên thế giới. Điều quan trọng cần lưu ý là Biển Đông không phải là biển của Trung Quốc mà là của chung toàn cầu. Đây là một tuyến giao thông đường biển quan trọng ngay từ lâu và việc đi lại không bị cản trở trong nhiều thế kỷ. Thương nhân Ấn Độ từng di chuyển trên vùng biển này trong hơn 1.500 năm, với các bằng chứng lịch sử và khảo cổ học về sự hiện diện liên tục của thương mại Ấn Độ. Vùng biển này cũng sẽ vẫn có tầm quan trọng chiến lược đối với Ấn Độ, vì 189 tỷ USD thương mại của Ấn Độ đi qua biển Đông [4] và vì các mối liên kết kinh tế xã hội của nó với ASEAN, Trung Quốc, Nhật Bản và Hàn Quốc. Trao đổi kinh tế với các thành viên ASEAN chiếm khoảng 9% tổng thương mại toàn cầu của Ấn Độ [3]). Đây cũng là khu vực có dân số đông nhất thế giới và tổng GDP của các quốc gia Ấn Độ, ASEAN và Trung Quốc đạt khoảng 20 triệu USD [14]. Tình hình địa chính trị biến đổi trong khu vực và thế giới, khu vực Châu Á ngày càng có vị trí quan trọng trên bản đồ kinh tế, an ninh, đưa Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương vào vị trí thu hút quan tâm của nhiều nước.

3. Chính sách “Hành động hướng Đông”

AEP của Ấn Độ được Thủ tướng Narendra Modi tuyên bố triển khai vào năm 2014, với mục

tiêu “thúc đẩy hợp tác kinh tế, quan hệ văn hóa và phát triển mối quan hệ chiến lược với các quốc gia trong khu vực Châu Á - Thái Bình Dương thông qua sự can dự liên tục ở cấp độ song phương, khu vực và đa phương, qua đó cung cấp khả năng kết nối nâng cao với các khu vực Đông Bắc” [12]. Nguyên Bộ trưởng Ngoại giao Sushma Swaraj (Ấn Độ) trong chuyến thăm Việt Nam vào tháng 8 năm 2014 đã phát biểu: “Bây giờ là lúc không chỉ nhìn mà phải hành động. Dưới thời chính phủ Thủ tướng Narendra Modi, chúng tôi sẽ có AEP” [13]. Thủ tướng Narendra Modi cũng từng đề cập tới AEP khi tham gia Hội nghị cấp cao Đông Á (EAS) lần thứ chín được tổ chức tại Naypyidaw, Myanmar, vào năm 2014 “Kể từ khi nhậm chức vào sáu tháng trước đây, chính phủ đã hành động với mức độ ưu tiên và tốc độ cao để biến LEP thành AEP” [16].

3.1. Về an ninh, chiến lược

Bộ Ngoại giao Ấn Độ về các mục tiêu chính của chính sách “Hành động hướng Đông” thể hiện ba yếu tố. Thứ nhất, tăng cường và khám phá các khía cạnh khác nhau của quan hệ song phương với các nước trong khu vực. Thứ hai, tăng cường các nỗ lực hợp tác khu vực và tiểu vùng đa phương với ASEAN - đây không chỉ là mấu chốt để thúc đẩy quan hệ với ASEAN mà còn với các đối tác đối thoại và các bên tham gia thông qua các cơ chế và hội nghị do ASEAN định hướng. Cuối cùng, thành phần thứ ba có nền tảng vững chắc trong nước. Xây dựng cơ sở hạ tầng và kết nối trong tám bang Đông Bắc của Ấn Độ và liên kết chúng với khu vực ASEAN là một khía cạnh quan trọng của AEP.

Bộ Ngoại giao Ấn Độ tuyên bố: “Các nguyên tắc và mục tiêu chính của AEP là thúc đẩy hợp tác kinh tế, quan hệ văn hóa và phát triển mối quan hệ chiến lược với các nước ở khu vực châu Á-Thái Bình Dương thông qua Narendra Modi. Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi và các nguyên thủ quốc gia và chính phủ ASEAN tại New Delhi

năm 2018, liên tục tham dự ở các cấp song phương, khu vực và đa phương, qua đó tăng cường kết nối khu vực Đông Bắc Ấn Độ với các quốc gia khác trong khu vực lân cận” [9].

Năm 2018, cố Bộ trưởng Ngoại giao Ấn Độ Sushma Swaraj (Ấn Độ) đã tổ chức cuộc gặp với thủ hiến các tỉnh Đông Bắc Ấn Độ để nhấn mạnh tầm quan trọng của khu vực trong AEP. Bà tuyên bố: “Tái kết nối và hội nhập kinh tế của vùng Đông Bắc Ấn Độ với các nước láng giềng phía đông được coi là khu vực trọng tâm chính cho sự tăng trưởng và phát triển của khu vực...” [13]. Việc tiếp tục phát triển cơ sở hạ tầng liên quan cả trong tiểu bang và tại các biên giới quốc tế cũng đã được thảo luận nhằm tăng cường thương mại, đầu tư, du lịch và chính sách đối ngoại quan hệ nhân dân của chính quyền Thủ tướng Narendra Modi. Điều này cũng quan trọng trong bối cảnh Sáng kiến Vành đai và Con đường (BRI) do Trung Quốc khởi xướng mà Ấn Độ không phải là đối tác.

Một trong những điểm bổ sung quan trọng trong AEP là nhấn mạnh thêm vào việc đảm bảo kết nối nội vùng trong các quốc gia Đông Bắc Ấn Độ và liên kết chúng với khu vực ASEAN. AEP tập trung vào đối tác chính là các nước ASEAN ở các mức độ khác nhau như song phương, khu vực và tiểu vùng. Ngày nay, một số thủ phủ của các bang xa xôi ở vùng Đông Bắc Ấn Độ có các chuyến bay trực tiếp đến các thủ đô của Đông Nam Á như Bangkok, Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh...

Chính sách thúc đẩy sự can dự về phía đông của Ấn Độ và tạo điều kiện thuận lợi cho sự tham gia thể chế toàn diện của Ấn Độ với Hiệp hội Các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN) và một số cơ chế đa phương của nó. Đóng góp của nó vào việc củng cố vị thế ngoại giao của Ấn Độ trong khu vực cả ở cấp độ song phương và đa phương. AEP trên biển được coi là bảo vệ lợi ích quốc gia của Ấn Độ trong khu vực chiến lược Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương [14].

Khu vực hàng hải là mối quan tâm đầu tiên của AEP, đặc biệt là khu vực Thái Bình Dương. Trong hoàn cảnh Trung Quốc nổi lên, AEP phát triển một cách tự nhiên từ LEP như một hệ quả trực tiếp của bản chất sự trỗi dậy của Trung Quốc; những bất cập của trật tự an ninh khu vực châu Á; và khả năng, hình ảnh và nghĩa vụ ngày càng tăng của chính Ấn Độ. Thông qua AEP, Ấn Độ có thể đóng một vai trò có ý nghĩa trong việc quản lý sự trỗi dậy của Trung Quốc, khuyến khích sự phát triển của nước này thành một cường quốc minh bạch hơn, định hướng thị trường, giữ nguyên trạng và tuân thủ quy tắc. Nó cũng có thể giúp định hình trật tự khu vực theo cách có lợi cho lợi ích của Ấn Độ. Do đó, AEP đại diện cho việc minh chứng cam kết hướng Đông của Ấn Độ, phản ánh phạm vi rộng hơn bao gồm khu vực Ấn Độ Dương -Thái Bình Dương và báo trước một mức độ cấp bách lớn hơn. Nó nhằm duy trì sự cân bằng quyền lực thuận lợi bằng cách đảm bảo một khu vực Ấn Độ Dương -Thái Bình Dương tự do, cởi mở và bao trùm.

Chính phủ Thủ tướng Narendra Modi đã thúc đẩy can dự về phía đông của Ấn Độ đã đạt được cải thiện mới. Một khía cạnh cực kỳ quan trọng trong việc mở rộng AEP là việc soạn thảo tầm nhìn cho trật tự Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, trong đó lấy ASEAN làm trung tâm. Cam kết hướng Đông của Ấn Độ được đặc trưng bởi trao đổi các chuyến thăm cấp cao, nâng cao quan hệ, ký kết các thỏa thuận, tham gia đối thoại về các vấn đề cùng quan tâm và chia sẻ mối quan tâm với các quốc gia có cùng quan điểm. Cấu trúc Ấn Độ Dương -Thái Bình Dương đang nổi lên đã tạo cơ hội cho Ấn Độ và các nước bạn hợp tác trong khu vực Đông Nam Á và hơn thế nữa để duy trì trạng thái cân bằng chiến lược và duy trì trật tự dựa trên luật lệ.

3.2. Về kinh tế

AEP năm 2014 mở rộng phạm vi hội nhập kinh tế, định vị lại lợi ích của Ấn Độ từ Đông

Nam Á sang Đông Á và Thái Bình Dương. AEP của Ấn Độ tập trung vào khu vực láng giềng mở rộng ở khu vực châu Á -Thái Bình Dương, bao gồm các quốc gia và tổ chức khu vực như Việt Nam, Indonesia, ASEAN, Nhật Bản, Hàn Quốc, Singapore. Trọng tâm của chính sách ban đầu là vấn đề kinh tế thông qua các phương pháp thiết lập các cơ chế, thể chế đối thoại và hợp tác chính sách ban đầu được hình thành như một sáng kiến kinh tế, đã đạt được các khía cạnh chính trị, chiến lược và văn hóa, bao gồm cả việc thiết lập các cơ chế thể chế đối thoại và hợp tác [9].

Đồng thời AEP cũng củng cố quan hệ chặt chẽ với tất cả các nước trong khu vực châu Á - Thái Bình Dương. Ngoài ASEAN, Diễn đàn khu vực ASEAN (ARF) và Hội nghị thượng đỉnh Đông Á (EAS), Ấn Độ cũng tích cực tham gia vào các diễn đàn khu vực như Sáng kiến Vịnh Bengal về hợp tác kinh tế và kỹ thuật đa ngành (BIMSTEC), Đối thoại hợp tác châu Á (ACD), Hợp tác Mekong Ganga (MGC) và Hiệp hội Vành đai Ấn Độ Dương (IORA). AEP đã nhấn mạnh vào hợp tác Ấn Độ-ASEAN trong chương trình nghị sự trong nước về cơ sở hạ tầng, sản xuất, thương mại, kỹ năng, đổi mới đô thị, “thành phố thông minh”, “sản xuất tại Ấn Độ” (Make in India) và các sáng kiến khác. Các dự án kết nối, hợp tác trong không gian, khoa học và công nghệ và giao lưu nhân dân có thể trở thành bàn đạp cho hội nhập và thịnh vượng khu vực.

4. Nhận xét

Sự can dự ngày càng tăng về “hướng Đông” là đặc điểm nổi bật, phù hợp với các mục tiêu chiến lược của Ấn Độ nhằm thúc đẩy các cam kết của Ấn Độ với khu vực. Thứ nhất, AEP đạt được phạm vi tiếp cận đáng kể của Ấn Độ ở Đông Bắc Ấn Độ Dương. Thứ hai, thông qua đó, Ấn Độ thể hiện sự sẵn sàng đảm nhận vai trò chiến lược lớn hơn ở Đông Nam Á và Thái Bình Dương. Tương lai của cấu trúc an ninh khu vực sẽ được đặc trưng bởi sự hiểu biết lẫn nhau về

nguồn gốc hoàn cảnh và cấu trúc của khoảng cách giữa kỳ vọng của các bên tham gia khu vực, cộng đồng ASEAN nói riêng và khả năng của Ấn Độ. Do đó, Hành động hướng Đông trên biển của Ấn Độ có thể được coi là mong muốn bảo vệ lợi ích quốc gia của Ấn Độ trong khu vực địa lý chiến lược mới được thiết lập ở Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương [14].

AEP từng được cho là có tiềm năng cải thiện kết nối giữa Nam Á và Đông Nam Á thông qua hệ thống cảng biển ở Myanmar và Bangladesh và từ đó, phát triển tiềm năng của các lĩnh vực kinh tế công nghiệp dựa trên nông nghiệp và lâm nghiệp ở khu vực Đông bắc Ấn Độ [13].

AEP đã được ca ngợi là một trong những chính sách đối ngoại thành công nhất của chính phủ Thủ tướng Narendra Modi. Trong AEP, kết nối được coi là yếu tố quan trọng, trong đó kết nối giữa khu vực Đông Bắc Ấn Độ với các khu vực láng giềng lân cận trong khu vực Nam Á và Đông Nam Á [9]. AEP thúc đẩy hợp tác kinh tế, quan hệ văn hóa và phát triển mối quan hệ chiến lược giữa các nước trong khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương bằng cách tiếp cận chủ động và thực dụng, qua đó cải thiện sự phát triển kinh tế của khu vực Đông Bắc Ấn Độ, một cửa ngõ vào khu vực Đông Nam Á. Chính sách này đã liên tục phát triển từ đầu những năm 1990 và liên quan đến sự can dự sâu rộng và liên tục với các nước Đông Nam Á trong lĩnh vực kết nối, thương mại, văn hóa, quốc phòng và giao lưu nhân dân ở cấp độ song phương, khu vực và đa phương.

Hiệp định thương mại tự do (FTA) giữa Ấn Độ và ASEAN, cũng như các hiệp định song phương giữa Ấn Độ và các nước thành viên ASEAN đã tạo môi trường thuận lợi cho sự phát triển của hợp tác kinh tế đa phương và song phương. AEP hướng về khu vực phía Đông, tới Thái Bình Dương và vượt ra Đông Nam Á. Tuy nhiên, việc Ấn Độ không tham gia vào Hiệp định Đối tác Kinh tế Toàn diện Khu vực (RCEP) đưa

ra câu hỏi về định hướng của AEP [3], bởi lẽ RCEP là cơ chế hợp tác kinh tế trong khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương.

5. Kết luận

Có thể nói, trong những năm gần đây, chính phủ Ấn Độ đã thúc đẩy nhiều hơn các hoạt động “hướng Đông” với các đối tác trong khu vực so với giai đoạn trước, thông qua cải thiện kết quả, thúc đẩy nhanh các hoạt động về kinh tế và hợp tác an ninh thay vì chỉ những kí kết như trước đây. Điều này thể hiện sự quan tâm nhiều hơn của Ấn Độ đối với khu vực biển Đông nói chung và cam kết triển khai AEP nói riêng.

Tài liệu tham khảo

- [1] Alfred Thayer Mahan. (1987). *The Influence of Sea Power upon History*, 1660-1783, 5th ed. Dover Publications, New York.
- [2] Allah Nawaz. (2023). “India’s Evolving Maritime Strategy”. <https://southasianvoices.org/indias-evolving-maritime-strategy/#:~:text=In%202004%2C%20the%20Indian%20navy,waters%20for%20its%20national%20interest>.
- [3] Arkoprabho Hazra. (2020). “Focus 55 - Broadening Horizons of India's Act East Policy: Future Avenues”. *South Asia Democratic forum*. <https://fid4sa-repository.ub.uni-heidelberg.de/4500/1/55-Focus55.20200518.DTE.pdf>. ISSN: 2406-5633.
- [4] Christian Bueger. (2015). “What is maritime security?”. *Marine Policy* 53 (2015),159–164.
- [5] Czeslaw Dyrz, Waclaw Morgas, Józef Urbanski. (2009). “Maritime safety, security and defense of today and tomorrow”. *Annual of navigation* (15/2009).
- [6] Darshana M. Baruah. (2022). “Maritime Competition in the Indian Ocean”. *Carnegie Endowment for International Peace*. <https://carnegieendowment.org/2022/05/12/maritime-competition-in-indian-ocean-pub-87093>.
- [7] Gurpreet S Khurana. (2016). “Indian navy updates Indian maritime doctrine 2009”. *National Maritime Foundation*. <https://maritimeindia.org/indian-navy-updates-indian-maritime-doctrine-2009/>. Ministry of Development of North-East Region. (2021). “Connectivity is an important element of Act East Policy: Dr Jitendra Singh”. *Press Information*

Bureau, Government of India- Ministry of External Affairs.

<https://pib.gov.in/PressReleaseIframePage.aspx?PRID=1705487>. Ministry of External Affairs. (2023). "Indo-Pacific Division Briefs". *Ministry of External Affairs, Government of India*. https://mea.gov.in/Portal/ForeignRelation/Indo_Feb_07_2020.pdf. Ministry of Ports, Shipping and Waterways Government of India. (2021). "Maritime India Vision 2030". <https://sagarmala.gov.in/sites/default/files/MIV%202030%20Report.pdf>. Press Information Bureau, Government of India- Ministry of External Affairs. (23/12/2015). "Act East Policy". *Press Information Bureau, Government of India- Ministry of External Affairs*. [https://pib.gov.in/newsite/printrelease.aspx?relid=133837#:~:text=The%20Objective%20of%20"Act,States%20of%20North%20Eastern%20Region](https://pib.gov.in/newsite/printrelease.aspx?relid=133837#:~:text=The%20Objective%20of%20). Press Truth India. (2014). "Time to Change 'Look East Policy' to 'Act East Policy': Sushma Swaraj". *NDTV*. [https://www.ndtv.com/india-news/time-to-change-](https://www.ndtv.com/india-news/time-to-change-look-east-policy-to-act-east-policy-sushma-swaraj-653063)

[look-east-policy-to-act-east-policy-sushma-swaraj-653063](https://www.ndtv.com/india-news/time-to-change-look-east-policy-to-act-east-policy-sushma-swaraj-653063). Truy cập ngày 12/05/2023.

- [8] Ramanand Garge. (2017). "Maritime outreach as part of India's 'Act East' policy" (2017). *Australian journal of maritime and ocean affairs*. <http://dx.doi.org/10.1080/18366503.2017.128521>. SASEC. (2017). "India's Act East Policy Will Strengthen Connectivity in Southeast and East Asia". *SASEC*. <https://www.sasec.asia/index.php?page=news&nid=653&url=indias-act-east-policy-will-strengthen-connectivity>.
- [9] Saul B. Cohen. (1991). "Global Geopolitical Change in the Post-Cold War Era". *Annals of the Association of American Geographers, Vol. 81, No. 4*, 551-580. <http://www.jstor.org/stable/2563424>
- [10] Shankari Sundararaman. (2014). "Modi in Myanmar: From 'Look East' to 'Act East'". *Institute of Peace and Conflict Studies*. http://www.ipcs.org/comm_select.php?articleNo=4742.